

Qəbələdə yay turizmi mövsümünə start verilib

Qəbələnin otel və istirahət mərkəzləri yay turizm mövsümünün başlanması ilə əlaqədar vətəndaşlara göstərilən xidmətlərə görə qiymətləri xeyli ucuzlaşdırıblar.

İstirahət mərkəzlərində qonaqlara müasir otel xidmətləri ilə yanaşı, Azərbaycan və Avropanın ləziz yeməkləri təklif olunur. Rayonun istirahət mərkəzləri otel xidmətlərinə 15-20 faizədək, restoran xidmətlərinə isə 10 faizədək endirim ediblər. Meşələr-

də və çayların sahilində yerləşən istirahət güşələrində üç otaqlı kottecin bir günlük kirayə haqqı 90-100 manatdan 60-70 manata endirilib. Rayon mərkəzindəki otellərdə isə iki nəfərlik otaqları indi bir gün üçün 70-100 manata, kiçik otellərdə isə bir otağı 40 manata sifariş etmək olar.

Qəbələyə ailəvi gələn və bir neçə gün rayonda qalıb dincəlmək istəyən turistlər əsasən meşə və çay kənarındakı kotteclərdə və kirayə verilən yüksək şəraitə malik kənd evlərində istira-

hət etməyə üstünlük verirlər. Rayonun dağlıq və meşəlik ərazilərində yerləşən Bum və Vəndam

qəsəbələrində, Nohurqışlaq, Duruca, Qəmərvan, Bunud və Həməzli kəndlərində bir gün üçün 20 manatdan 100 manata-
dək qiyməti olan kənd evləri tapmaq mümkündür.

Rayonun 24 müasir otel və

yanvarın 1-dən mayın 15-dək rayona 90 min turist gəlib ki, bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2 dəfə çoxdur. Qəbələyə gələn turistlərin təxminən 50 min nəfərdən çoxu əcnəbilərdir. Həminin ötən il Qəbələyə 242 min 125 nəfər turist gəlib. Bunun da 101 min 650 nəfəri yerli, 140 min 160 nəfəri əcnəbi turistlərdir. Qəbələyə gələn turistlərin əksəriyyəti Rusiya, Türkiyə, Böyük Britaniya, İraq, Ukrayna, Latviya, İran, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Gürcüstan, Səudiyyə Ərəbistanı, Qətər, İsrail, Pakistan və Misirdən olub.

Rayonda turizmin inkişaf dinamikasına nəzər salsaq görürük ki, Qəbələyə turist axını hər il yüksələn tempdə davam edir.

“Qəbələ”

Meyvəçilik və tərəvəzçilik məhsullarının istehsalına maraq artıb

Rayonumuzda kənd təsərrüfatının ayrı-ayrı sahələri, xüsusən də meyvəçilik və tərəvəzçilik məhsullarının istehsalına diqqət artıb. Hazırda meyvə bağlarına və tərəvəz sahələrinə aqrotexniki qaydada qulluq edilməsinin qızğın çağıdır.

Kəndlərdə fermerlər, ayrı-ayrı torpaq sahibləri, fiziki şəxslər bol tərəvəz məhsullarının yetişdirilməsi üçün ərazilərin alaqdan təmizlənməsi, zəif inkişaf etmiş sahələrə üzvi və mineral gübrələrin verilməsi ilə məşğuldurlar. Keçən ildəkindən xeyli çox sahədə tərəvəz ekilib. Bu təsadüfi deyil. Çünki bazarda hə-

mişə bu məhsullara tələbat çox olub. Rayonumuza gələn əcnəbi turistlərin sayının artması da ekoloji cəhətdən təmiz yerli tərəvəz məhsuluna tələbatı çoxaldıb.

Tərəvəz məhsullarından əsasən pamiqorun xarici ölkələrə ixracının çoxalması kəndlinin bu məhsulun yetişdirilməsinə marağını artırıb.

Məhsul bolluğu alıcıların da üreyincidir. Bu il bazarlarda kartof, soğan, kələm, pomidor, xiyar məhsulları daha boldur. Yaxşı haldır ki, əvvəllər bu məhsulların əksər hissəsi xaricdən və digər rayonlardan gətirilirdi. İndi isə bu məhsulların çoxu rayonumuzda faraş yetişdirilir və bazaraya çıxılır.

Rayonumuzda bağçılıq həmişəki kimi ənənəvi və önəmli sahə olaraq qalır.

İlkin müşahidələr bu il bağlarda bol meyvə olacağından xəbər verir. Bununla belə bağbanlar məhsulları ziyanvericilərdən qorumaq üçün ardicil becərmə, dərmanlama işi aparırlar.

“Qəbələ”

**Yazın gəlişi, havaların gündən-günə istilənməsi bütün təbiəti oyatdığı üçün bağlarda, baxçalarda tumurcuqlayan, çiçəkləyən və yarpaqlayan meyvə ağacları özərlərinə intensiv qulluq tələb edirlər. Təbii ki, mövsümün sonunda bağından bol məhsul toplamaq istəyən, lakin bağa lazımı qulluq göstərməyən kəndli nəinki istədiyi qədar məhsulu yığa bilmir, hətta çox vaxt ağaclarının qurduğu-
nu görür.**

Ağacları düzgün qulluq üçün yaz vaxtı ilkin olaraq gövdə ətrafının bellənməsinin vacib olduğunu deyən rayon kənd təsərrüfatı idarəsinin bitkiçilik sektorunun müdiri Elmdar Şərifov müxbirimizlə müsahibəsində həm də bu işin düzgün icrasını təcrübə olaraq izah edib.

Elmdar Şərifov deyir ki, yaz vaxtı kökün normal tənəffüs və sualma qabiliyyətini artırmaq üçün ilk növbədə mütləq ağacın gövdə ətrafı bellənməli və torpaq yumşaldılmalıdır.

Lakin bir qayda olaraq bilmək lazımdır ki, köklər mərkəzdən kə-

Mütəxəssis tribunası Ağacları düzgün qulluq edilməsi vacib şərtidir

nara doğru düzünə istiqamətdə yerləşdiyi üçün belin ağzının gövdəyə paralel vurulması düzgün deyil. Əgər ağacları gövdə ətrafı bu cür bellənsə köklər kəsilir və bu da sonradan ağacın zədələnməsinə, yaxud bütünlüklə qurumasına səbəb ola bilər. Ona görə də bel ağac ətrafında gövdəyə köndələn qoyulmalı və köklər burada həm gövdənin özünə, həm də torpaq altında bir-birinə yaxın olduqlarına görə 5-6 santimetr dərinlikdə qazılmalıdır. Gövdədən uzaqlaşdıqca belin dərinliyi tədricən artırılmalıdır. Artıq gövdədən 20-30 santimetr aralıqdan sonra beli torpağın 25-30 santimetrinədək dərininə salmaq olar. Əvvəlcə gövdəyə yaxın yerdə beli zəif şəkildə köndələn vurmaqla, sonra isə gövdə ətrafında bir qədər dərinə salmaq köklərin kəsilmə ehtimalının qarşısı alınmalıdır.

“Gövdə ətrafı dairə gövdədən təxminən 50-60 santimetr aralı radiusda, gövdə ətrafında isə təxminən bir metr qədər diametrdə ola bilər. Məhz bir metrlik dairənin daxilində torpaq mütləq yumşaldılmalı və köklərin normal inkişafı üçün şərait yaradılmalıdır. Gövdə ətrafının yaz bellənməsi həm köklərin qişadan yığıldığı rütubətin həddən artıq çox toplanmasının qarşısını alır, həm də təbəxuru (buxarlanma) artırır. Eyni zamanda, sonrakı mərhələdə torpaq yumşaldığından köklərin tənəffüs prosesi güclənir və yerüstü hissənin normal inkişafı gələcəkdə təmin olunur. Məlum proses yerinə yetirildikdən sonra isə ağac gövdəsini yazda gün yağısından qorumaq üçün gövdə mütləq əhənglə ağardılmalıdır”, - deyir Elmdar Şərifov izah edib.

“Qəbələ”

Azərbaycanda qədim ənənələrə malik baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafına son illər dövlət dəstəyi daha da gücləndirilib. İxracönlü sahə olan baramaçılıq kənd yerlərində məşğulluğun təmin edilməsində mühüm rol oynayır. “Azərbaycan Respublikasında baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nda 2025-ci ilədək yaş barama istehsalının 6 min tona çatdırılması nəzərdə tutulur.

Hazırda rayonlarda kümçülərə ipəkqurdları toxumları paylanılıb və bəslənmə dövrüdür. Bu sahənin inkişafında mühüm amillərdən birinin də keyfiyyətli barama yetişdirmək olduğunu nəzərə alsaq, kümçülər bəslənmə dövründə nəyə diqqət yetirməlidirlər?

AZƏRTAC Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi bitkiçilik şöbəsinin müdiri İmran Cümşüdoğru ipəkqurdunun bəslənməsinə dair aqrozootexniki tövsiyələrini təqdim edir.

İpəkqurdu yemlənmə sahələrinin hazırlanması

Yemləmə otaqları qabaqcadan əhənglə ağardılmalı, 40 faizli formalin məhlulu ilə dezinfeksiya

Mütəxəssis məsləhəti Keyfiyyətli baramanı necə yetişdirmək olar

olunmalıdır. Otaqların əvvəlcədən qapı və pəncərələrindəki açıq sahələr tam tutulmalıdır (bunu xamir hazırlamaqla etməli). Dezinfeksiya olunmuş otaqlar 2-3 gün tam hermetik (bağlı) şəkildə saxlanıldıqdan sonra qapı və pəncərələr açılmalı, havalandırılmalıdır. Yemləmə otaqlarında istilik yaradılmalı və formalinin iyninin kəsilməsi məqsədilə tez-tez su çilənməlidir.

Kiçik və böyük yaşlarda qurdların bəslənməsi

Toxumdan çıxan andan ipəkqurdu artıq 1-ci yaşda olur. Birinci yaşda olan qurdların yemləmə müddəti orta hesabla 3 gün çəkir. Üç gündən sonra qurdların baş hissəsi ağarmağa başlayır ki, bu, artıq onun yuxuya getməsinin əlamətidir. Birinci yaşında qurdlar 1,5-2 gün müddətində yuxuda olur. Yuxuda olan qurdlara yem vermək olmaz. Ona görə ki, qurdlarda qabıqdəyişmə prosesi getdiyindən onlara yem verilməsinə ehtiyac yoxdur. Yuxudan ayılış qurdlar artıq 2-ci yaşda olur.

Qurdların yemlənməsi

Birinci yaşda olduğu kimi, ikin-

ci və üçüncü yaşlarda da yemləmə müddəti orta hesabla 3-4 gün çəkir. Dördüncü yaşda yemləmə müddəti orta hesabla 5 gün, yuxusu isə 2 gün, beşinci yaşda yemlə-

mə müddəti 7-8 gün, yuxusu isə 2,5-3 gün çəkir. Birinci, ikinci və üçüncü yaşlarda qurdlar kiçik doğranmış yarpaqlarla yemləndirilməlidir. Dördüncü və beşinci (böyük) yaşlarda isə yarpaqları zoğla birlikdə vermək olar. Bu, qurd bəslənən tərəvəzlərdə (mətbəələrdə) məsələlik yaratmaqla havalandırma prosesini gücləndirir və kiflənmənin qarşısını alır. Beşinci yaşda qurdları budaqlarla birgə yemləmək olar. Bir şərtlə ki, budaqlar təcrədə çarpaz şəkildə qoyulsun.

Temperatur və nisbi rütubətin nizamlanması

İpəkqurdunun bəslənməsində

temperatur və nisbi rütubətin düzgün nizamlanması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Otaqda temperaturu təyin etmək üçün adi termometrə, nisbi rütubəti təyin etmək üçün isə psixrometrdən istifadə olunur və bunlar mütləq kümxanalarda (yemləmə otaqlarında) olmalıdır. Kiçik yaşlarda yemləmə otaqlarında temperatur və nisbi rütubət aşağıdakı kimi olmalıdır:

Birinci, ikinci və üçüncü yaşlarda temperatur 25-26° C, nisbi rütubət isə 65-75 faiz; dördüncü yaşda temperatur 23-24° C, nisbi rütubət isə 65-75 faiz; beşinci yaşda isə temperatur 22-23° C, nisbi rütubət isə 65-75 faiz olmalıdır. Əgər açıq havada temperatur yuxarıda göstəriləndən yüksək olarsa, dördüncü və beşinci yaşlarında kümxanalardan qapı, pəncərələri açıqlaraq havalandırılmalıdır.

Künənin götürülməsi

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, üçüncü, dördüncü və beşinci yaşlarda qurdların künəsi mütləq təmizlənməlidir. Birinci və ikinci yaşlarda qurdlar çox kiçik olduğundan künə dəyişilmir, üçüncü yaşda 1-2

dəfə, dördüncü yaşda 3 dəfə, beşinci yaşda isə 4-5 dəfə dəyişilməlidir.

Yemləmə müddətində hər 2 saatdan bir otaqlar havalandırılmalı, beşinci yaşda isə yaxşı olar ki, qapı və pəncərələr açılsın. Bir şərtlə ki, pəncərələr və qapılar torla bərkidilmiş olsun, kümxanaya zərərvericilər girməsin.

Barama sarımaya hazırlıq

İpəkqurdlarının saxlanması üçün el dilində sarıçəçək (tüləng) adlanan yabanı alaq otu əvvəlcədən toplanmalı və kölgədə qurudulmalıdır. İpəkqurdunun barama sarımağa başlamasının ilk əlaməti onların bədənlərinin sarı (kəhraba) rəngli olmasıdır. Bu mərhələdə artıq şax tərəvəzlərə qoyulmalıdır. Qurdlar orta hesabla 3 günə barama sarıyır, 8-ci gün isə baramalar şaxdan yığılır və pürzədən təmizlənilir. Sarınma və yığılma dövründə yemləmə otaqlarında temperatur 22-23° C, nisbi rütubət isə 60-65 faiz olmalıdır.

Toplanmış baramalar çeşidlənməlidir. Yararsız baramalar seçildikdən sonra yerdə qalan baramalar 8-10 kiloqramlıq, məsələlik qablarında (zənbillərdə) barama qəbulu məntəqələrinə təhvil verilməlidir.